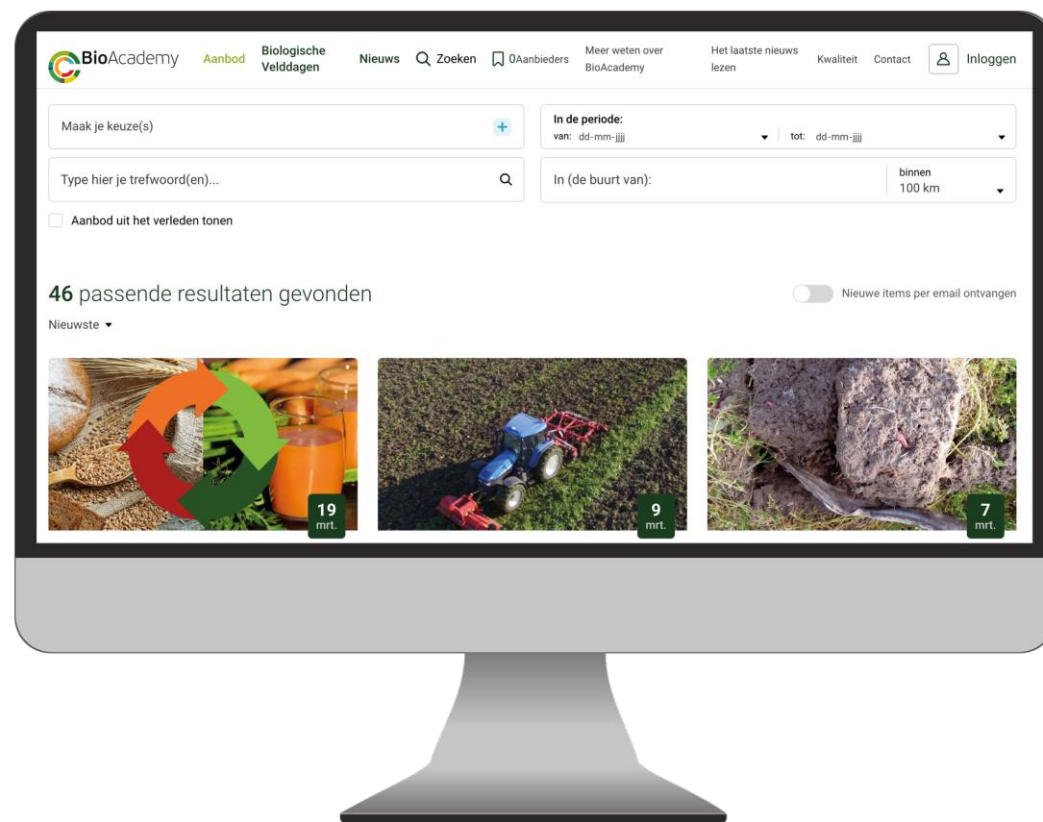

Biologisch, Omschakelen en Regelgeving

Welkom

Berdi Doornebosch- Doornebosch advies
Hans Smeets- Agro consultancy

Geertje Schlaman - BioAcademy

Het centrale platform voor leven lang leren: www.bioacademy.nl

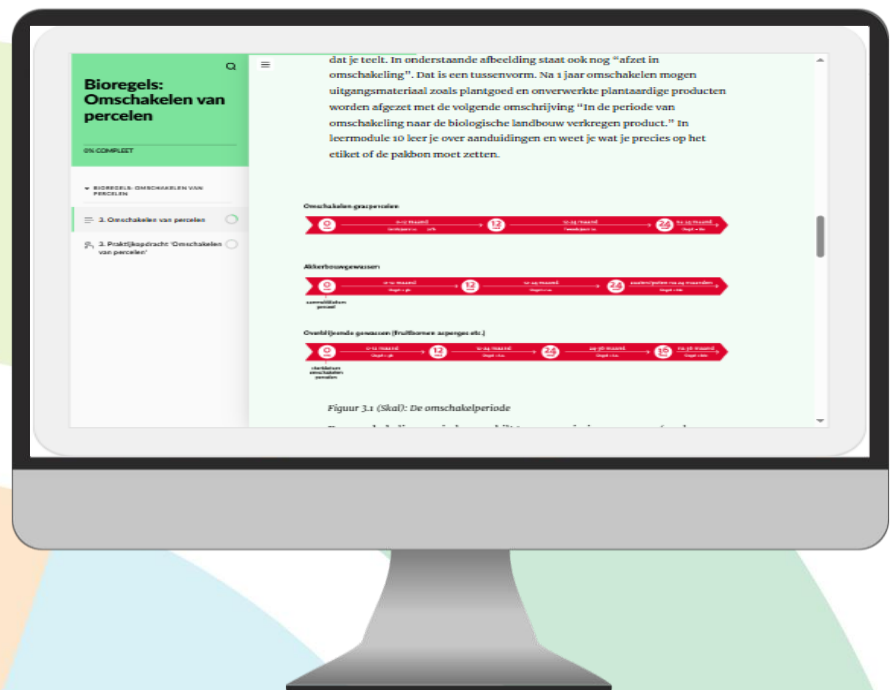

IMPACT MAAK JE SAMEN

Programma workshop

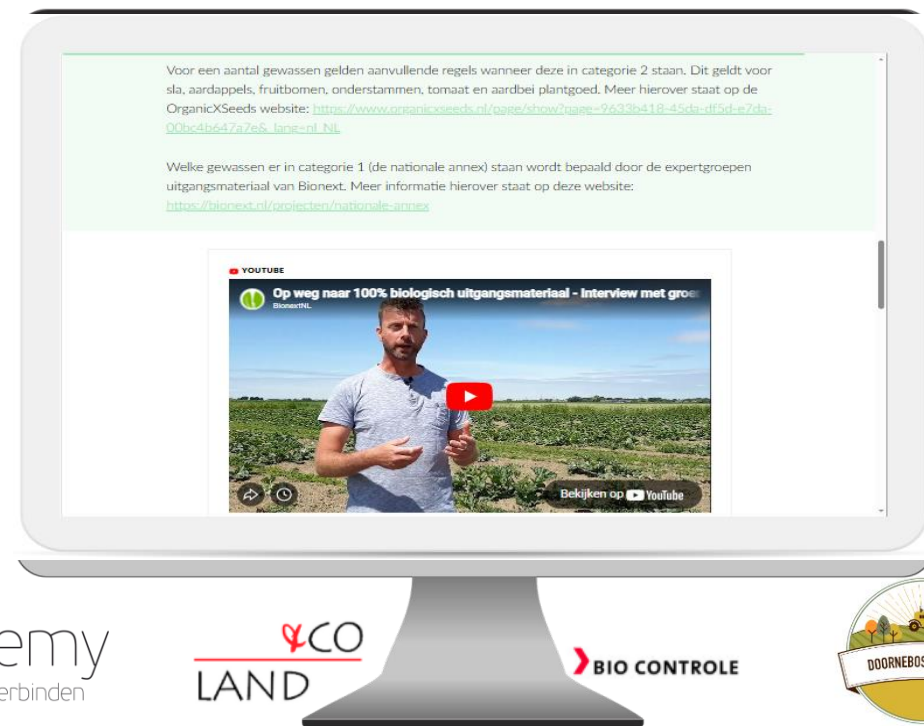
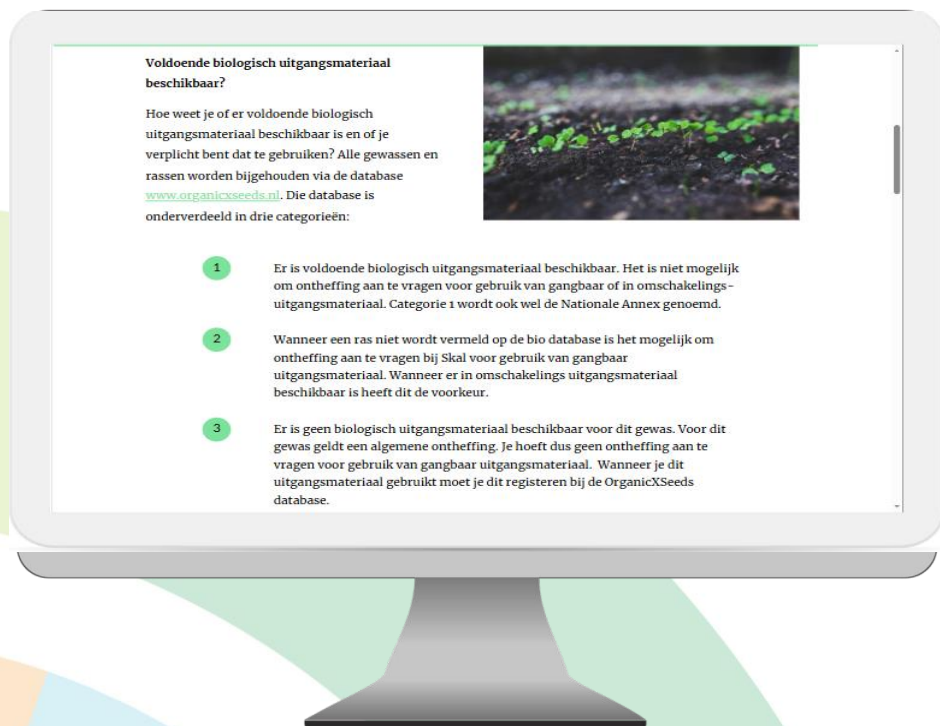
22 januari

- Welkom
- BioAcademy & Online leermodules
- Feiten en Fabels Biologisch
- Voorbeeld omschakeling sierteelt en regelgeving
- Voorbeeld praktijkervaring omschakeling bomen
- Biocoach, info en meer
- Vragen en contact

Online leermodules Bioregelgeving

Wat kun je verwachten? Makkelijk online in elke device

Leermodule: Theorie en de Praktijk

Bioregels: Omschakelen van percelen

0% COMPLEET

BIOREGELS: OMSCHAKELEN VAN PERCELEN

3.1 Omschakelperiode

3.2 Parallelproductie

3.3 Vruchtwisseling

3. Praktijkopdracht 'Omschakelen van percelen'

Welke eisen gelden er voor vruchtwisseling in de biologische landbouw in Nederland?

- De vruchtwisseling is minimaal 1:2, dit is op basis van gewassen van een andere familie
- De vruchtwisseling is minimaal 1:5, dit is op basis van gewassen van een andere soort
- De vruchtwisseling is minimaal 1:2, dit is op basis van gewassen van een andere soort

OK

Wil je als teler omschakelen, maar niet al je percelen tegelijk aanmelden bij Skal? Dan kan je in stappen omschakelen naar biologisch. Of ben je een biologische teler en koop of pacht je een extra perceel? Dan gelden de regels voor parallelproductie niet. Op dat nieuwe perceel in omschakeling mag je hetzelfde telen als op je bestaande biologische percelen. De producten van het nieuwe perceel mag je niet gelijk als biologisch afzetten, dat kan pas na de omschakelperiode.

De regels voor parallelproductie gelden wel wanneer je op één en hetzelfde bedrijf percelen hebt die wel zijn aangemeld bij Skal en percelen die (nog) niet zijn aangemeld. Zie ook www.skal.nl en zoek op parallelproductie.

Hoe kan een bedrijf dat gangbare en biologische percelen heeft voorkomen dat er parallelproductie is? (Het is een combinatie van 2 goede antwoorden)

- Met een goede scheiding tussen de gangbare en biologische percelen
- Geen gewassen van dezelfde soort op de gangbare en biologische percelen telen

Bij hetzelfde perceel een distalitie anders ras kiezen met een

3. Praktijkopdracht 'Omschakelen van percelen'

Maak een teeltplan voor de omschakelperiode

Pak je huidige teeltplan of een kaart van je bedrijf erbij en werk onderstaande stappen uit. Als hulpmiddel kun je bijgevoegde Template 1 gebruiken:

Template 1_Omschakelen_Praktijkopdracht_Step1-5.xlsx
11.1 KB

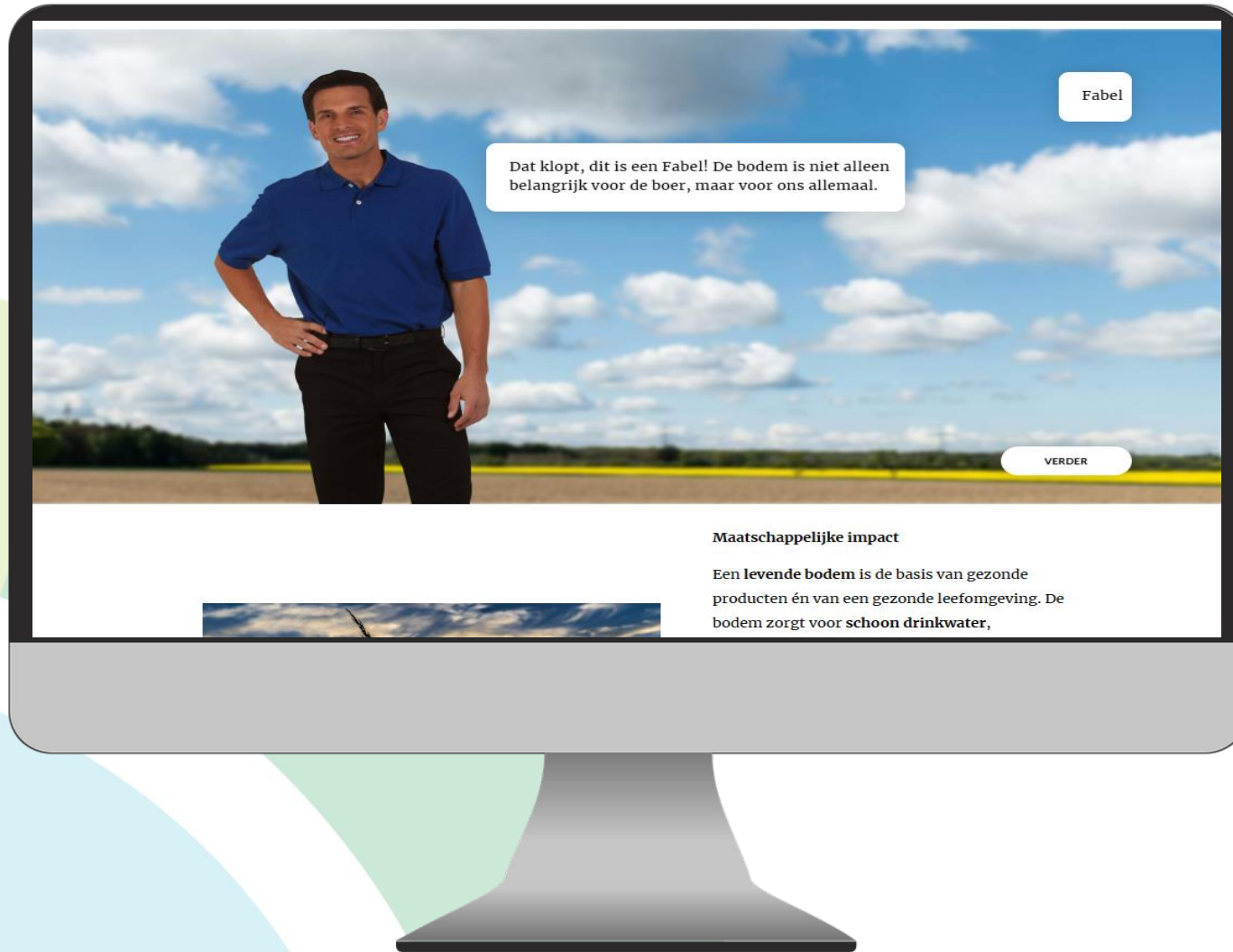
Stap 1- Omschakelkeuze en Percelen

- Welke percelen op je bedrijf wil je (als eerste) omschakelen? Gebruik template voor een goed overzicht
- Schakel je in één keer om of doe je het in stappen? Waarom kies je daarvoor?

Stap 2- Gewaskeuze in omschakeling

- Welke gewassen wil je op de percelen in omschakeling na 2 (of 3) jaar telen? Vul aan in de template voor goed overzicht.
- Hoe houd je rekening met de regels voor parallelproductie? (bij onderscheidende rassen kiezen)
- Zijn er gewassen die je nu niet kunt telen door de regels voor parallelproductie?

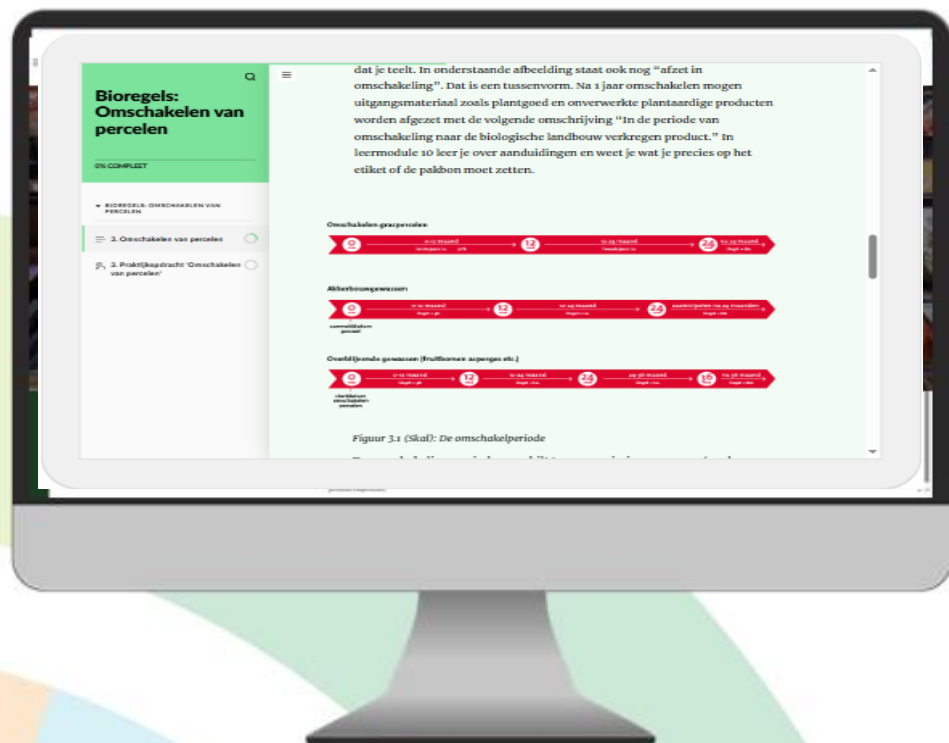
Voorbeeld weergave Feit of Fabel

Basis Leermodule :

- Biologische regelgeving in de praktijk
- Doelgroep Agrarische ondernemers en erfbetreders
- Vragen biologische regelgeving en omschakeling
- Achtergrond in kennis en voorbeelden uit te praktijk
- Interactief

Bioregels: Omschakelen Percelen

Planning, komende 2 jaar ~ 12 modules:

- ✓ Omschakelen van percelen
- ✓ Zaaizaad en uitgangsmateriaal
- ✓ Bodembeheer en bemesting
- ✓ Principes van de biologische landbouw
- ✓ Regelgeving & certificering
- ✓ Gewasbescherming
- ✓ Runderen, geiten en schapen
- ✓ Varkens
- ✓ Pluimvee
- ✓ Opslag, verkoop en etikettering
- ✓ Administratie (inclusief ingangscontrole en traceerbaarheid)
- ✓ Risicoanalyse en bedrijfsbeschrijving

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

Feit of Fabel? :
Biologische producten herken je altijd aan het groene EU-biologo.

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

Feit

Het groene blaadje = officiële EU-bescherming, en verplicht op alle voorverpakte biologische producten.

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

bloemkool	0,5
spinazie	1,2
wortels	1,6
uien	1,7
andijvie	1,7
preien	1,8
paksoi	1,9
FRUIT	Gemiddeld aantal residuen

**Biologische AGF
bevat nooit
bestrijdingsmiddelen.**

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

bloemkool	0,5
spinazie	1,2
wortels	1,6
uien	1,7
andijvie	1,7
preien	1,8
paksoi	1,9
FRUIT	Gemiddeld aantal residuen

→ **Fabel.**

- Biologische boeren **mogen wél middelen gebruiken**, maar alleen **natuurlijke** middelen.
- Biologische telers gebruiken **nooit chemische bestrijdingsmiddelen**.
Daardoor zitten er vrijwel **geen chemische residuen** op biologische groente en fruit.

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

Biologische groenten en fruit zijn vaak duurder door hogere productiekosten.

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

The image shows a comparison between organic and conventional products. On the left, three organic products are shown: a can of MUTTI tomato pulp, a box of Grand Italia Peme hazelnut spread, and a jar of Calve hazelnut spread. Below them is a price tag of €8,82 and a tall stack of coins. On the right, three conventional products are shown: a package of SPERZIE BOKKEN beans, a can of Biologische Tomatensoep soup, and a box of PENN pasta. Below them is a price tag of €6,46 and a shorter stack of coins. A vertical dashed line separates the two columns.

€8,82

€6,46

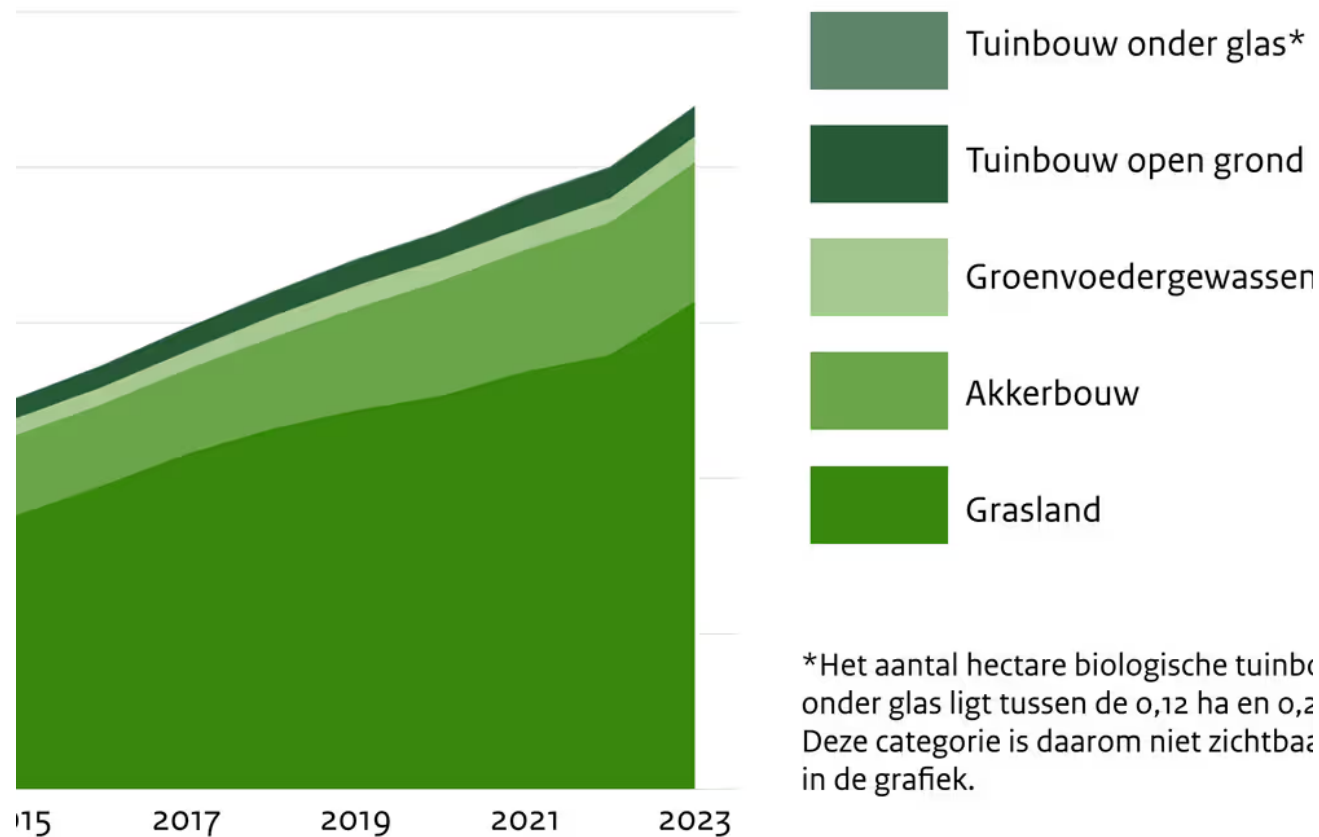
→ **Feit**

Meer arbeid, lagere opbrengsten per hectare, geen kunstmest, strengere regels, certificeringskosten.

Bron: WUR, *Cost of Organic Production* (2022).

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

Biologisch groeit niet: de markt blijft klein.

*Het aantal hectare biologische tuinbouw onder glas ligt tussen de 0,12 ha en 0,2 ha. Deze categorie is daarom niet zichtbaar in de grafiek.

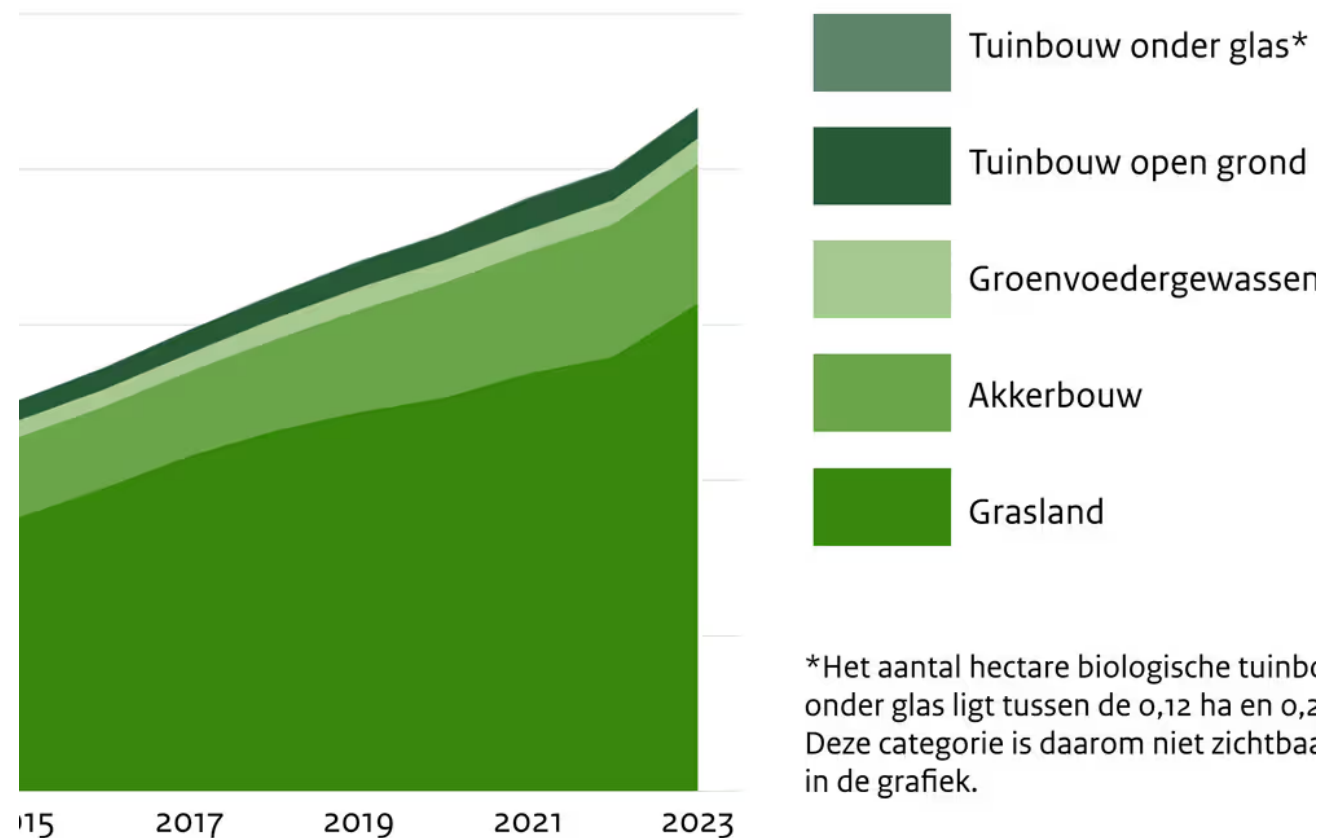
Bron: CBS, |

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

→ **Fabel**

Het AGF-assortiment in supermarkten steeg **met 43% in één jaar (2024–2025)**.

Consumentenbekendheid EU-biologisch logo stijgt naar **62%**, vertrouwen naar **66%**.

Bron: CBS, I

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

Consumenten kiezen vooral bio vanwege gezondheid.

Test je Bio-Kennis: Feit of Fabel?

Als je kiest voor bio,
kies je voor een gezond
systeem

→ **Feit**

Voor vaste bio-kopers is **gezondheid** motivator nummer 1 (82%).

Andere motieven: milieu, dierenwelzijn, minder pesticiden.

Eerdere onderzoeken : **dierenwelzijn, milieu/natuur, smaak,**

- en een 'goed gevoel' bij bewuste keuzes

Bron: Ipsos/Bionext 2024; PAN-NL pesticide survey 2023. WUR *Beleving van Biologisch* (2017)

Als je in je winkel biologische producten verkoopt, dan heb je altijd een bio-certificaat nodig van Skal

Als je in je winkel biologische producten verkoopt, dan heb je altijd een bio-certificaat nodig van Skal

FABEL

Als je biologische planten verkoopt aan een handelaar dan heeft de handelaar of de winkel ook een bio-certificaat nodig

Als je biologische planten verkoopt aan een handelaar dan heeft de handelaar of de winkel ook een bio-certificaat nodig

FEIT

Je moet biologische producten altijd apart opslaan. Dat kun je niet doen in een ruimte waarin ook niet-biologische producten zijn opgeslagen

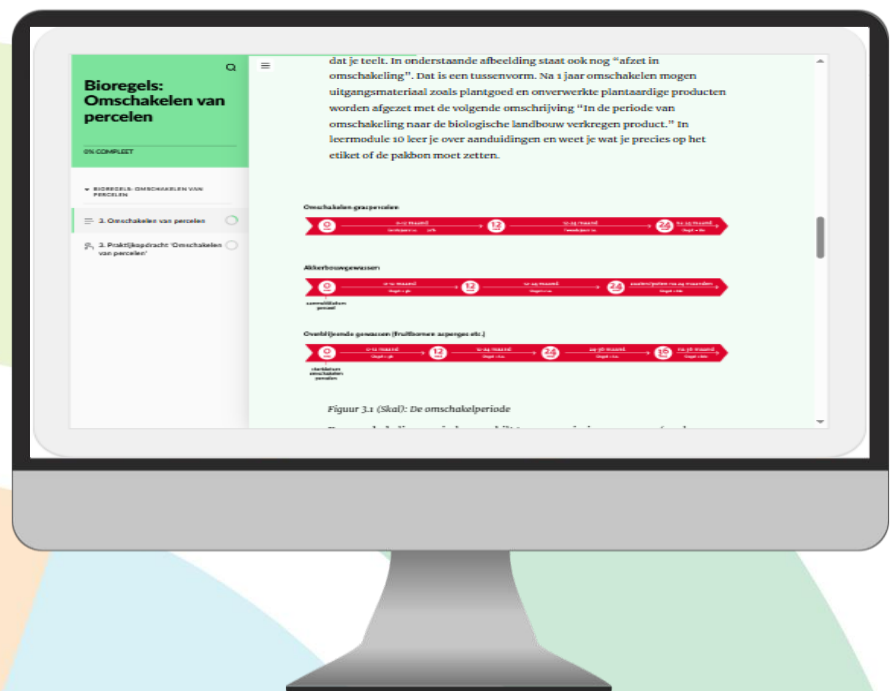
Je moet biologische producten altijd apart opslaan. Dat kun je niet doen in een ruimte waarin ook niet-biologische producten zijn opgeslagen

FABEL

Programma workshop

22 januari

- Welkom
- BioAcademy & Online leermodules
- Feiten en Fabels Biologisch
- Voorbeeld omschakeling sierteelt en regelgeving
- Voorbeeld praktijkervaring omschakeling bomen
- Biocoach, info en meer
- Vragen en contact

Voorbeeld Sierteelt: potplanten

Aandachtspunten:

- Scheiding gb/bio
- Uitgangsmateriaal
- Bemesting/potgrond
- Water
- Gewasbescherming
- Reiniging kas
- Administratie: teelt, oogst, aankopen/verkopen
- Risicobeheersplan

Voorbeeld omschakeling boomkwekerij

Hans Smeets

[Welkom](#)

[Diensten](#) ▾

[Nieuws](#)

[Referenties](#)

[Documentatie](#)

[Ons team](#)

[Contact](#) →

3 jarig GLB project (2025 – 2027)

Route naar duurzame teelt

Er is een toenemende belangstelling voor de biologische teelt bij niet biologische siertelers. Om zonder (of met zo weinig mogelijk) chemische middelen een gezond en kwalitatief hoogwaardig eindproduct te leveren.

In het project 'Route naar duurzame teelt' wordt kennis gedeeld en vergaard wat betreft alle facetten van een duurzame en biologische sierteelt. Inspirerende bijeenkomsten en activiteiten richten zich op duurzame en biologische sierteelt in de breedste zin: snijbloemen, bollen, vaste planten en boomkwekerij. Het project is een initiatief van Smeets Agro Consultancy en Hessel Communicatie & Onderzoek in samenwerking met de Vereniging Biologische Sierteelt Nederland.

[Lees meer...](#) →

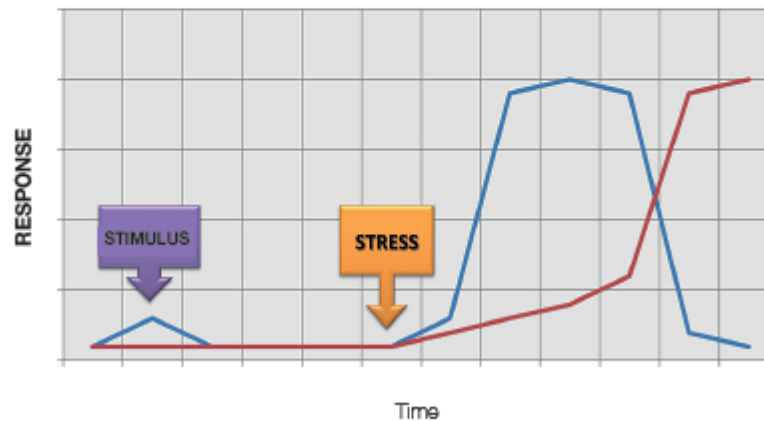
Waar lopen boom- en vaste planten telers tegen aan?

- Afzet van biologische sierteelt gewassen nu vooral naar de overheid
- Controle in de keten moet nog geoptimaliseerd worden.
- Beschikbaarheid van groene middelen is nog beperkt.
- In noord Europa hebben we te maken met een wisselend klimaat.
- Hitte, regen, hevige wind. Biologische telers hebben dus veel kennis nodig en moeten vooral investeren in een weerbare bodem.
- Teelt technische kennis is hard nodig.
- In het nieuwe project is het idee om een aantal pilots op te zetten.

Ziekten en plagen moet je voorkomen!

EARLY RESPONSE TO STRESS

The state of the **PRIMING EFFECT** determines an early response to subsequent abiotic stress.

Biocoach, omschakelpunt en hulp bij omschakeling

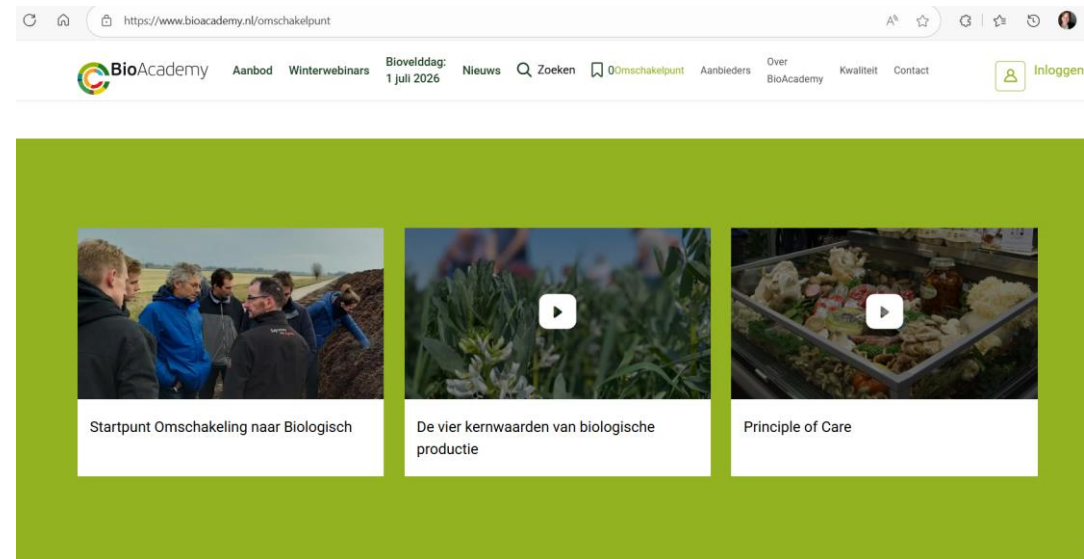
Bio-ondernemerscoach denkt met je mee

Als agrarisch ondernemer komt er veel op je af. Heb jij vragen over je de toekomst van je bedrijf in Noord-Holland? Dan is het prettig om een onafhankelijke coach te hebben die naast je komt staan en met je meedenkt. Om met je te sparren over jouw mogelijkheden, ideeën en

In Noord Holland is reeds ondersteuning voor coach advies:

<https://www.bioacademy.nl/bio-ondernemerscoach>

Andere provincies volgen nog! Hou de website in de gaten of schrijf je in voor onze nieuwsbrief: [link nieuwsbrief](#)

Vind je info over omschakel via **het omschakelpunt:**

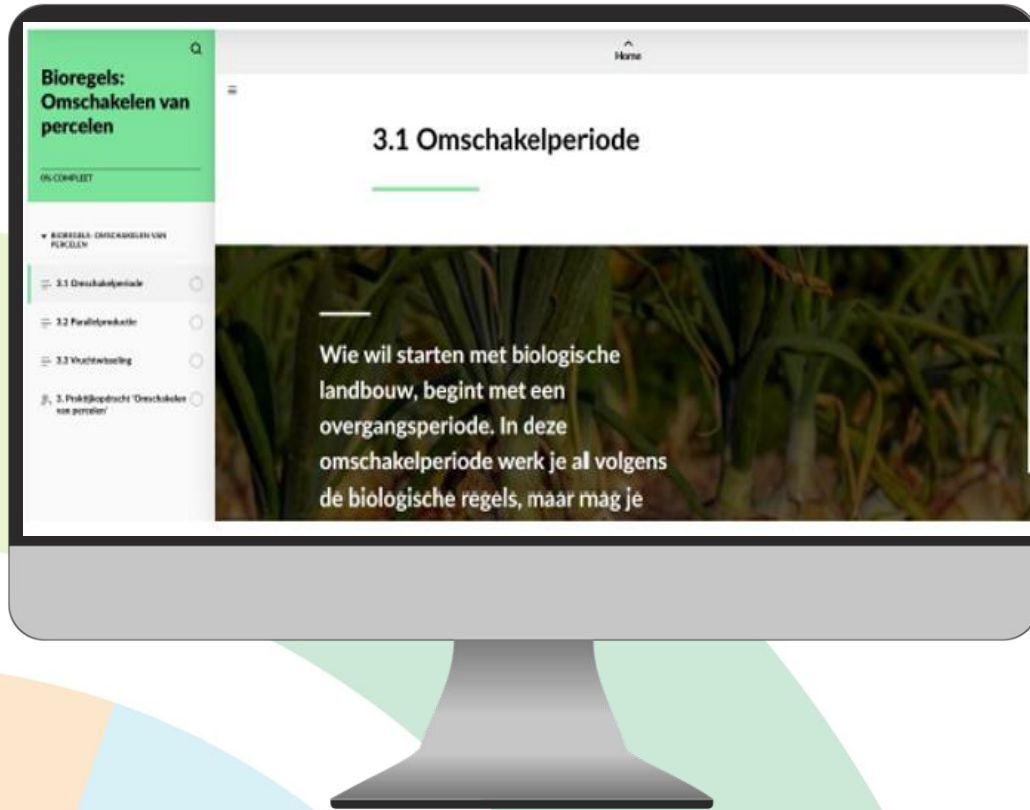
[Omschakelpunt - BioAcademy](#)

<https://www.bioacademy.nl/omschakelpuntcademy>

RVO website- Biologisch Ondernemen:

[Biologisch ondernemen | RVO.nl](#)

Scan QR code en Start de preview leermodule 'Omschakelen van Percelen'

Op de hoogte blijven?
Laat je mailadres achter! Of meld je aan voor onze nieuwsbrief, link:
[Registreer kenniszoeker - BioAcademy](#)

Voor in de agenda:
1 juli 2026 = de Biovelddag
www.biovelddag.nl